

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU,
OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU

STANDARDNE OPERATIVNE PROCEDURE MINISTARSTVA ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU (dalje MDOMSP)

Ovim dokumentom uređuju se procedure/postupanja prema žrtvama trgovanja ljudima iz nadležnosti sustava socijalne skrbi i to u postupku identifikacije žrtava trgovanja ljudima, u postupku pružanje pomoći i zaštite te pri sigurnom povratku žrtava trgovanja ljudima. Također opisana je uloga koordinatora za žrtve trgovanja ljudima iz nadležnosti sustava socijalne skrbi, njihova prava, obveze i uloga u mobilnim timovima.

U sustavu socijalne skrbi u pomoći žrtvi trgovanja ljudima sudjeluju:

1. **Koordinator MDOMSP** je službena osoba zaposlena u MDOMSP-u u ustrojstvenoj jedinici u čijem djelokrugu rada je pomoć i zaštita trgovanja ljudima. Imenuje je čelnik MDOMSP-a.

2. **Regionalni koordinatori** su stručni radnici centara za socijalnu skrb (dalje CZSS) imenovani od čelnika MDOMSP-a u sljedećim CZSS-ima:

CZSS Zagreb nadležan za područje Grada Zagreba, Zagrebačke, Krapinsko-zagorske, Varaždinske, Međimurske, Koprivničko-križevačke, Sisačko-moslavačke, Bjelovarsko-bilogorske i Karlovačke županije,

CZSS Rijeka nadležan za područje Primorsko-goranske, Istarske i Ličko-senjske županije,

CZSS Osijek nadležan za područje Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Požeško-slavonske, Brodsko-posavske i Virovitičko-podravске županije i

CZSS Split nadležan za područje Zadarske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije.

Regionalni koordinatori su zaduženi za koordiniranje i provedbu aktivnosti iz sustava socijalne skrbi u svakom pojedinom slučaju trgovanja ljudima na svom području nadležnosti.

Regionalni koordinatori su članovi mobilnih timova.

3. **Županijski koordinator** je stručni radnik zaposlen u jednom od sljedećih CZSS-a u županiji i nadležan je za rad sa žrtvama trgovanja ljudima na području cijele županije: CZSS Zagreb, CZSS Velika Gorica, CZSS Krapina, CZSS Sisak, CZSS Karlovac, CZSS Varaždin, CZSS Koprivnica, CZSS Daruvar, CZSS Rijeka, CZSS Gospić, CZSS Virovitica, CZSS Požega, CZSS Slavonski Brod, CZSS Zadar, CZSS Osijek, CZSS Šibenik, CZSS Vinkovci, CZSS Split, CZSS Pula, CZSS Dubrovnik i CZSS Čakovec. Imenuje ih čelnik MDOMSP-a.

Županijski koordinator surađuje s regionalnim koordinatorom te provodi, prati i usmjerava aktivnosti koje su namijenjene pomoći žrtvama trgovanja ljudima.

4. **Mobilni tim** je tim stručnjaka iz sustava socijalne skrbi (regionalni koordinatori) - 1 član, Hrvatskog Crvenog križa (dalje HCK) - 1 član i organizacija civilnog društva (dalje OCD) - 2 člana, koji su zaduženi za provedbu i koordiniranje aktivnosti. Mobilni timovi osnovani su u

Zagrebu, Osijeku, Rijeci i Splitu s mjesnom nadležnosti kao i regionalni koordinatori, a njihove članove imenuje Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

5. Sklonište za žrtve trgovanja ljudima je pružatelj usluge smještaja za žrtve trgovanja ljudima koji ispunjava uvjete u pogledu prostora, opreme, stručnih i drugih radnika za pružanje usluge privremenog smještaja u kriznim situacijama i to posebno ustrojen za djecu i za odrasle osobe. Podaci o skloništima za žrtve trgovanja ljudima poznati su koordinatoru MDOMSP i članovima mobilnih timova.

1. POSTUPANJA IZ NADLEŽNOSTI SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI U POSTUPKU IDENTIFIKACIJE ŽRTAVA TRGOVANJA LJUDIMA

U postupku identifikacije žrtve trgovanja ljudima svi dionici dužni su postupati po Protokolu za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima:

a) Postupanja kad je žrtva trgovanja ljudima dijete

U postupku identifikacije djece žrtava trgovanja ljudima MDOMSP je putem imenovanih koordinatora nositelj aktivnosti i postupanja.

Postupak je sljedeći:

- Koordinator MUP-a o identifikaciji djeteta žrtve trgovanja ljudima obavještava koordinatora MDOMSP,
- Koordinator MDOMSP uključuje regionalnog koordinatora te se poduzimaju aktivnosti,
- Regionalni koordinator obavezan je nazočiti policijskom postupanju s djetetom u policijskoj postaji te obaviti razgovor s djetetom (razgovor obavlja sam bez prisutnosti policije),
- Na temelju razgovora regionalni koordinator izradit će početnu procjenu potreba djeteta te poduzeti potrebne aktivnosti (npr. predložiti će skrbnika za poseban slučaj pri nadležnom centru za socijalnu skrb, osigurati smještaj, prijevoz, pratnju...).

U slučaju da je djetetu potrebno osigurati smještaj u sustavu socijalne skrbi, nakon postupka identifikacije isti će se osigurati kod pružatelja usluga za djecu. Izbor pružatelja usluga ovisi o potrebama djeteta te najboljem interesu djeteta.

U slučaju kada je potrebno imenovati posebnog skrbnika, a iz opravdanih razloga (neradni dani) to nije moguće učiniti, regionalni koordinator ili županijski koordinator može poduzimati neodgodive radnje koje su inače u nadležnosti posebnog skrbnika (do trenutka imenovanja).

O svim poduzetim aktivnostima regionalni koordinator dužan je dostaviti pisano izvješće koordinatoru MDOMSP koji isto dostavlja nacionalnom koordinatoru.

b) Postupanja kada su identificirane odrasle osobe žrtve trgovanja ljudima

U postupku identifikacije odraslih osoba žrtava trgovanja ljudima MDOMSP se putem imenovanih koordinatora uključuju u aktivnosti ukoliko je potrebno.

Nositelj aktivnosti i postupanja kad su u pitanju odrasle osobe je HCK.

Kod identifikacije odraslih osoba žrtava trgovanja ljudima postupak je sljedeći:

- Koordinator MUP-a će o novo identificiranoj žrtvi trgovanja ljudima odmah obavijestiti koordinatora mobilnog tima koji je nositelj aktivnosti,

- Koordinator mobilnog tima obavještava najmanje dva člana najbližeg mobilnog tima koji izrađuju plan postupanja te utvrđuju ima li potrebe da se uključi koordinator MDOMSP,
- Ukoliko koordinator mobilnog tima utvrdi da je potrebno postupanje iz nadležnosti sustava socijalne skrbi, obavještava koordinatora MDOMSP koji s regionalnim koordinatorom izrađuje plan poduzimanja aktivnosti iz nadležnosti sustava.

Ukoliko je potrebno osigurati smještaj za odraslu osobu žrtvu trgovanja ljudima za vrijeme policijskih postupanja u postupku identifikacije isti se može osigurati kod pružatelja usluga u sustavu socijalne skrbi. Popis pružatelja usluge koji su određeni za ovu namjenu dostupan je koordinatoru MDOMSP i regionalnom koordinatoru koji će poduzeti radnje kako bi se isti osigurao.

2. POMOĆ I ZAŠTITA ŽRTAVA TRGOVANJA LJUDIMA IZ NADLEŽNOSTI SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI

Žrtvi trgovanja ljudima iz nadležnosti sustava socijalne skrbi osigurat će se:

- informacija o pravima iz sustava socijalne skrbi i načinima ostvarivanja i
- usluga smještaja i ostala prava u skladu s propisima iz nadležnosti socijalne skrbi.

Uslugu smještaja žrtvama trgovanja ljudima osiguravaju pružatelji usluga koji ispunjavaju uvjete za pružanje usluge smještaja s kojima Ministarstvo ima sklopljen Ugovor za pružanje ove usluge. Način i sadržaj pružanja usluga za žrtve trgovanja ljudima propisan je Pravilnikom o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga.

Ukoliko žrtva trgovanja ljudima prihvati program pomoći i zaštite tada su stečeni uvjeti za smještaj u sklonište za žrtve trgovanja ljudima. U skloništu se osigurava privremeni smještaj u kriznim situacijama temeljem rješenja centra za socijalnu skrb.

Rok za prihvaćanje programa pomoći i zaštite za dijete je 90 dana s time da o ovome odlučuje zakonski zastupnik uz prethodno izraženo mišljenje djeteta žrtve. Regionalni koordinator dužan je informirati dijete i zakonskog zastupnika o programu pomoći i zaštite.

Rok za prihvaćanje programa pomoći i zaštite je 60 dana za odraslu osobu. Koordinator mobilnog tima dužan je informirati odraslu osobu o programu pomoći i zaštite.

U iznimnim situacijama odrasla osoba žrtva trgovanja ljudima može se smjestiti u sklonište za djecu žrtve trgovanja ljudima ukoliko je isto u odlučnom trenutku prazno odnosno nema na smještaju dijete žrtvu trgovanja ljudima.

Također, dijete žrtva trgovanja ljudima može se u iznimnim situacijama smjestiti u sklonište za odrasle osobe žrtve trgovanja ljudima ukoliko je isto u odlučnom trenutku prazno odnosno nema na smještaju odraslu osobu žrtvu trgovanja ljudima.

Prilikom dolaska u sklonište žrtva trgovanja ljudima popunjava Upitnik u kojem se navode podaci o identitetu, posjedovanju osobnih dokumenata, stručnoj spremi, obiteljskom statusu te podaci o zdravstvenom stanju te potrebama i interesima koje žrtva ima.

Nakon popunjavanja upitnika i žrtvine pismene izjave o dobrovoljnosti prihvaćanja ponuđenog programa pomoći i zaštite sa žrtvom se sklapa Sporazum o čuvanju tajnosti podataka i Ugovor o korištenju skloništa za žrtve trgovanja ljudima.

Sporazumom o čuvanju tajnosti podataka žrtva se obvezuje, da će kako za vrijeme boravka u skloništu, tako i po napuštanju istog držati u tajnosti adresu skloništa, telefonski broj, podatke o zaposlenicima te podatke o sebi i ostalim osobama koje su se nalazile na smještaju. Ugovorom o korištenju skloništa za žrtve trgovanja ljudima žrtva se obvezuje pridržavati pravila kućnog reda o kojem mora biti unaprijed informirana i surađivati sa zaposlenicima.

CZSS u suradnji s regionalnim koordinatorom izrađuje Individualni plan koji je plan promjena životne situacije odnosno ponašanja korisnika izrađen na temelju sveobuhvatne procjene potreba, poteškoća i resursa u svrhu prevladavanja nepovoljnih životnih okolnosti, u dogovoru s korisnikom i članovima obitelji. Individualni plan i svaku promjenu regionalni koordinator je obvezan dostavljati koordinatoru MDOMSP.

Sklonište izrađuje Individualni plan i program rada za svakog korisnika na mjesečnoj razini s definiranom svrhom, sadržajem, metodom rada te izvršiteljem aktivnosti u suradnji s korisnikom na temelju Individualnog plana nadležnog CZSS-a, a sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dokumentacije pružatelja socijalnih usluga te načinu i rokovima za dostavu izvješća.

Individualni plan i program rada dostavlja se svaki mjesec regionalnom koordinatoru, nadležnom centru za socijalnu skrb i koordinatoru MDOMSP.

Žrtva trgovanja ljudima prije napuštanja skloništa mora dati pismenu izjavu o dobrovoljnom napuštanju skloništa pružatelju usluge pri čemu se popunjava i Otpusni obrazac, a kopije Izjave i Opusnog obrasca dostavljaju se koordinatoru MDOMSP i regionalnom koordinatoru i nadležnom centru za socijalnu skrb koji je donio rješenje o smještaju.

Otpusni obrazac sadrži: osobne podatke o žrtvi, datum i vrijeme odlaska iz skloništa; organizaciju koja vrši repatrijaciju (ukoliko zbog repatrijacije napušta sklonište) te popis vraćenih osobnih stvari i dokumenata

3. POVRATAK DJECE STRANIH DRŽAVLJANA

Koordinator MDOMSP će u suradnji s nadležnim tijelima u zemlji podrijetla djetetu žrtvi trgovanja ljudima osigurati povratak djeteta.

U programu povratka koordinator MDOMSP će surađivati s

- Ministarstvom unutarnjih poslova;
- Hrvatskim Crvenim križem;
- organizacijama civilnog društva;
- međunarodnim organizacijama.

Koordinator MDOMSP dužan je provjeriti jesu li zadovoljeni uvjeti za povratak te je li osigurana pratnja i prihvat.

4. MOBILNI TIM

a) Mobilni tim za odrasle osobe

Koordinator mobilnog tima za odrasle osobe žrtve trgovanja ljudima je stručna osoba posebno educirana za postupanje sa žrtvama trgovanja ljudima, zaposlena u Hrvatskom Crvenom križu u Zagrebu. Koordinator mobilnog tima za odrasle osobe će uključiti u tim regionalnog koordinatora ukoliko procjeni da su potrebna postupanja iz nadležnosti sustava socijalne skrbi.

Koordinator mobilnog tima zadužen je za provedbu i koordiniranje aktivnosti u svakom pojedinom slučaju trgovanja odraslom osobom žrtvom trgovanja ljudima.

b) Mobilni tim za djecu

Koordinator mobilnog tima za djecu je regionalni koordinator. On je zadužen za izradu i koordiniranje i praćenje svih postupanja i radnji prema djetetu žrtvi trgovanja ljudima. Ukoliko su djetetu žrtvi trgovanja potrebno priznati prava ili postupanja iz drugih sustava tada je koordinator mobilnog tima dužan osigurati uključivanje koordinatora iz drugih sustava ili osigurati postupanja iz drugih sustava.

5. KOORDINATORI IMENOVANI IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI

Koordinator MDOMSP dužan je izvještavati nacionalnog koordinatora te članove Operativnog tima, Nacionalni odbor za suzbijanje žrtava trgovanja ljudima te druge organizacije o poduzetim aktivnostima i radnjama iz sustava socijalne skrbi.

Koordinator MDOMSP i regionalni koordinator moraju biti dostupni 24 sata za što im pripada naknada za pasivno dežurstvo u iznosu određenom propisima kojima se uređuju radni odnosi i Kolektivni ugovor te će im se osigurati službeni mobitel.

U Zagrebu, 01. ožujka 2019.

KLASA: 217-02/19-05/1

URBROJ: 519-04-2-2/5-19-1

MINISTRICA

Nada Murganić